І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го БЕРЕЗНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 29, 1962 No. 59. VOL. LXIX.

ЗДА УДАРЯТЬ ПЕРШІ, ЯКЩО ЇХ БЕЗПЕКА БУДЕ ЗАГРОЖЕНА — ЗАЯВИВ КЕННЕДІ

Вашингтон. — Білий Дім уважав за потрібне вияснити майбутньому агресорові, що „в деяких обставинах ЗДА можуть перші почати війну". Це вияснення було потрібне тому, що ця країна постійно запевняла устами своїх провідників, що ЗДА ніколи не будуть агресором і перші не вжиють атомової зброї. В останньому числі тижневика „Сатердей Івнінг Пост" відомий журналіст Стюарт Олсоп надрукував статтю на цю тему на основі інтерв'ю з президентом Кеннеді. В цій статті надруковано, що Президент заявив, що СССР не сміє бути впевнений в тому, що ЗДА не вдарять перші навіть тоді, коли б їх найжиттєвіші інтереси були загрожені. У зв'язку з цим в статті Олсопа надруковано: „У деяких обставинах ми можемо взяти ініціятиву". Представник Білого Дому пресовий секретар Президента П'єр Салінґер потвердив автентичність інтерв'ю і при тому додав, що основна засада американської стратегії остається незміненою і надалі, це значить, що ЗДА ніколи не зачнуть перші нової війни. Але Салінґер додав, що і давніше було ясно, що на випадок масової атаки СССР на Західню Европу звичайною зброєю ЗДА разом із своїми союзниками мусіли б покористуватися „всіми засобами", щоб не дозволити на зайняття Европи ворогом. Під „всіми засобами" треба розуміти атомову зброю. Але секретар Салінґер заявив журналістам, що ця країна ніколи не почне так званої „запобіжної війни", коли б знала, що ворог готовиться до атаки. Представники уряду заявили, що основи американської військової політики побудовані на засаді відплатности, це значить, що ЗДА мають мати такі могутні збройні сили, які могли б повести відплатний нищівний удар проти агресора та знищити його, а після того ще й знищити „третю силу", якщо б вона вмішалася до війни. Під цією третьою силою треба розуміти комуністичний Китай. Внаслідок цих плянів ЗДА витрачають величезні суми на побудову підземних силосів для далекосяжних ракет, продукують далекосяжні керовані ракети, розміщують в різних районах далекосяжні бомбовики та розбудовують атомові підводні човни з атомовими ракетами „Поляріс". Припадком подібну заяву склав був секретар оборони Роберт МекНамара в Палатній Підкомісії Оборонних Видатків, ще в січні цього року, але це свідчення аж тепер опублікували. МекНамара сказав: „Немає найменшого сумніву в тому, що наші відплатні збройні сили є такі могутні, що можуть знищити совєтську збройну систему навіть після початкової атомової атаки на ЗДА". Тепер вияснили з урядових кол, що СССР не має тієї переваги в далекосяжних ракетах, про яку говорилося тут під час виборчої кампанії і пізніше. Про це говорив голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Лаймен Л. Лемніцер, і за це дякував йому голова згаданої підкомісії конґресмен Джордж Г. Мегон, кажучи, що приємно почути „такі підбадьорливі слова".

10-тисячне віче в Ню Йорку в справі медичної опіки

Ню Йорк. — 26-го березня в приміщеннях Мангетен Сентер відбулося віче, на якому промовляв демократ посадник Ню Йорку Роберт Вагнер, який закликав членів Конґресу ухвалити закон про медичну опіку над старшими особами в рямках соціяльного забезпечення. В найбільшій залі цього будинку було 3,300 осіб, в іншій залі слухали промов 1,700 вічевиків, а на вулицях за допомогою голосників чули промови ще коло 5,000 осіб. Посадник Вагнер сказав, що „коли Конґрес не любитиме старших осіб в червні і липні, то ті особи і вся решта населення не любитимуть членів Конґресу у вересні і листопаді", це значить тоді, коли відбуватимуться правибори і вибори. Ваґнер виступав проти сенатора республіканця Джекоба Джевітса, який є проти урядового проєкту медичної допомоги старшим і проти губернатора Рокефеллера, який підтримує федеральний урядовий проєкт, але в своєму стейті підтримує дотеперішній закон Керра - Мілса.

Представник Фордової компанії твердить, що механізація праці збільшує число затруднених

Дітройт. — Віце - президент Фордової Моторової Компанії Кеннет Д. Кессіди, промовляючи в Інституті промислових відносин при Крайовому Товаристві Продуцентів в Еджвотер Парку, Міссіссіпі, твердив, що не можна оскаржувати автоматизацію праці в тому, що збільшується число безробітних. Він казав, що автоматизація праці створює нові роди праці, і чим більше буде автоматизації, тим більше буде нових родів праці. Кессіди заявив, що поки цього не зрозуміє американське громадянство і провідники цієї країни, важко буде вести таку здорову політику, яка сприяла б ростові економіки і збільшенню числа затруднених. Технологічні поступи спричинюють більше число затруднених, твердив Кессіди, бо вони вимагають більших інвестицій у фабрики, на що треба більшого числа робітників.

Сенат прийняв проєкт в справі виборчих прав для тих, що не платять податків

Вашингтон. — 27-го березня після майже двотижневої обструкції південних сенаторів Сенат більшістю 77-ох проти 16-ох прийняв проєкт, який в дійсності є новою поправкою до конституції, — про те, що не можна позбавляти виборчих прав до федеральних законодатних установ тих громадян, які не платили податків. 77 сенаторів голосували за той проєкт, на 15 більше від вимаганої більшости двох третіх голосів для прийняття поправки до конституції. Тепер цей проєкт іде до Палати Репрезентантів. Коли Палата його прийме більшістю двох третіх голосів, тоді його мусіли б ратифікувати три четверті зі всіх 100 стейтів ЗДА, і аж після того цей проєкт міг би стати законом. Досі 5 стейтів Аркенсо, Алабама, Міссіссіпі, Тексас і Вірджінія позбавляють виборчих прав тих громадян, які не платять податків.

Найвищий Суд вирішив, що федеральні суди можуть визначати виборчі округи

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА більшістю 6 до 2-ох голосів 26-го березня вирішив, що федеральні суди можуть визначувати число виборчих округ для міських і сільських районів в окремих стейтах. Це рішення є великою зміною в рішеннях Найвищого Суду ЗДА, який давніше не радо забирав голос в справах, що відносилися до справедливости в розподілі виборчих округ між міські і сільські райони. Це рішення може мати вплив на боротьбу міських, підміських і сільських районів за вплив на здобуття влади в стейтових леґіслятурах. Великі міста твердять, що число їх конґресменів і асембліменів є замале у відношенні до числа населення в порівнянні з сільськими районами. Найвищий Суд вирішив цю справу у зв'язку зі скаргою зі стейту Теннессі. Тепер також інші стейти підуть із цією справою до федеральних судів і домагатимуться справедливого розподілу виборчих районів.

Фрондізі відмовляється резиґнувати із посту президента Арґентини

Буенос Айрес. — У відповідь на висловлену військовими лідерами Арґентини вимогу, щоб президент Артуро Фрондізі зрезиґнував із свого становища, наступила його рішуча відмова, яка скомплікувала ще більше напружену ситуацію в Арґентині. В Буенос Айрес відбуваються безупинні наради мілітарних провідників над можливостями виходу з кризи. Для участи в цих нарадах викликано ще командантів окремих армійських корпусів. Командування фльоти, яке найбільш рішуче висловилося за резиґнацію Фрондізі, почало підводити до столиці для посилення своєї вимоги воєнні кораблі. Ролю посередника між військовими колами і президентом Фрондізі відіграє колишній президент й один із найбільш видатних арґентинських військових діячів ген. Арамбуру, який передав через Фрондізі вимогу, щоб він зрезиґнував з президентури. В політичних колах обмірковують, як одну із можливостей виходу з кризи ще розписання виборів для вибору віце-президента, яке то становище останніми роками було необсаджене.

В Ню Йорку відбулися Загальні Збори Українського Лікарського Товариства

Ню Йорк. — В суботу 24-го березня в залі Українського Інституту Америки відбулися Загальні Збори Метропольітального Нюйоркського Відділу Українського Лікарського Товариства Америки. Зборами проводила Президія в складі д-ра Миколи Терлецького — голови, а секретарювала д-р Степанія Гук. Звітували за дотеперішню Управу д-р Мирон Зарицький — голова, д-р Андрій Тершаковець — секретар і д-р Степан Ничай — скарбник. Збори уділили Управі абсолюторію з особливим признанням для голови. Після широкої дискусії в справі пожвавлення праці на терені стейту Ню Джерзі, особливо в околиці Нюарку і в справі медичної допомоги для наших старших громадян, Збори приступили до вибору нової Управи, до якої ввійшли: д-р Богдан Шебунчак — голова, д-р Степанія Гук і д-р Микола Крижанівський — заст. голови, д-р Тарас Шеґедин — скарбник і д-р Роман Кисілевський — секретар. На референта опіки над молоддю вибраний д-р Климентій Рогожинський. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Мирон Зарицький, д-р Богдан Олесницький і д-р Степан Ворох. Рівночасно відбулися збори секції жінок при Українськім Лікарськім Товаристві, на яких вибрали нову Управу в складі: О. Терлецька — голова, Н. Сочинська — заст. голови, В. Кушнір — секретарка, Я. Крижанівська — скарбник, С. Олесницька і І. Сушків — члени Управи. До Контрольної Комісії вибрані: Я. Зарицька і М. Макарушка.

Вистава опери „Катерина" в Нюарку

Український Оперовий Ансамбль в неділю 1-го квітня в залі Української Централі в Нюарку при 180 Вілліям стріт о год. 5.30 по пол. виставляє оперу М. Аркаса „Катерина". Головні ролі виконують: Катерина — М. Лисогір, Сіті опера, Ню Йорк; мати — Г. Шерей, Київська Фільгармонія; батько — Л. Рейнарович, Львівська опера; Андрій — І. Гош, Львівська опера; Іван — І. Самокішин, Львівська опера.

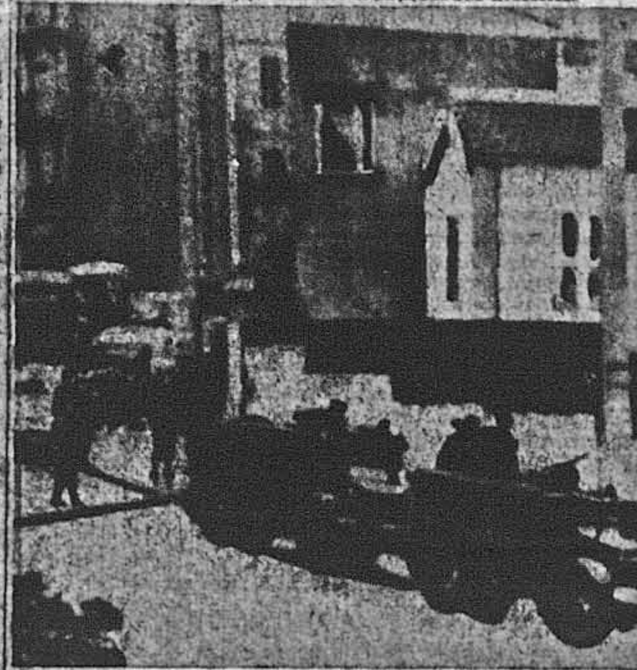

Ганна Шерей

Лев Рейнарович

АЛЬЖИР ПОДІЛЕНИЙ КОРДОНОМ ТАНКІВ

Командування французьких збройних сил в Альжирі оточило кордоном танків і панцерних авт усю европейську дільницю Баб-ель-Уед (зліва, заселену французами, відділюючи і охороняючи таким способом суміжну мусульманську дільницю перед терором Таємної Військової Організації, центром дій якої є дільниця Баб-ель-Уед.

Де Ґоль таврує тоталітаризм і колоніялізм СССР

Париж. Французький президент Шарль де Ґоль у своїй промові через радіо й телевізію до французького народу в минулий понеділок натаврував „одну тоталітарну державу, яка затулила рота 14 країнам" та зважується кидати „обурливі образи" на адресу Франції за її нібито колоніялізм. Де Ґоль, виголошуючи той зворот мімікою і жестами вказував на затулювання рота комуністами поневоленим народам. Де Ґоль закликав французький нарід до солідарности і поголовного голосування у всенародному референдумі 8 квітня ц. року, в користь його, де Ґолля, альжирської політики. Де Ґоль не говорив нічого про бої між французьким військом і альжирськими французами в останніх днях, але таврував „вбивників, злочинців і шантажистів", що їх треба „усвідомити" в їхньому помилковому підході до справи Альжиру. Закордонні і французькі пресові коментатори стверджують, що більшість політичних партій, включно з комуністами, рішили підтримати той референдум де Ґоля, дармащо вони критикують бажання де Ґоля правити по - диктаторськи, з виключенням парляменту при реалізуванні альжирської програми. Де Ґоль арґументував потребу уділити йому нові надзвичайні уповноваження спеціяльно в справі Альжиру.

Індонезія перервала переговори з Голляндією про Західню Ґвінею

Якарта. — Президент Сукарно відкликав двох репрезентантів Індонезії в переговорах з представниками Голляндії, які велись в минулому тижні в Ню Йорку з приявністю емеритованого американського дипломата Елсворта Бункера. Ті переговори були пів - офіційні і вони велись у приватній віллі в Нюйоркському стейті, з відома та за посередництвом американського уряду. Рішення індонезійського президента прийшло після того, як один з отих його делеґатів, Адам Малік, склав йому в минулий понеділок вичерпний особистий звіт та після того, як Сукарно перевів нараду з своїм штабом, встановленим спеціяльно для справи Західньої Ґвінеї. Сукарно заперечив, наче б переговори з Голляндією були зірвані та заявив, що коли тільки Голляндія матиме якісь нові пропозиції задля мирного полагодження конфлікту, то „двері є завжди відчинені". Західні коментатори здогадуються, що на Сукарна сильно впливали Совєтський Союз, який постачає Індонезії зброю, і підтримуючі його доморослі комуністи, яким було не всмак те, що переговори велися в Америці і за американським посередництвом, внаслідку чого зростали американські політичні впливи в Індонезії. Тому вони вживали всіх способів для торпедування тих переговорів.

Александер Голуб вертається до СССР

Амстердам. — Олексій Голуб, біохеміст, який восени минулого року просив голляндські власті дати йому політичний азиль, коли він і його дружина приїхали туди, як туристи, звернувся в минулий понеділок до совєтської амбасади в Амстердамі з заявою, що він рішив таки вернутися до СССР. Дружина Голуба не захотіла була залишатись в Голляндії і вернулась до СССР. Голуб пішов тоді на летовище прощатися з нею і при цій нагоді прийшло до бійки між службовиками совєтської амбасади та голляндською поліцією. Внаслідку Москва відкликала тамошнього свого амбасадора Панталеймона Пономаренка. Які причини спонукали Голуба вертатись до СССР — не сказано. Голляндські власті звернули Голубові його совєтський пашпорт і він вже від'їхав до Москви.

У СИРІЇ НОВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕВОРОТ

Бейрут, Ливан. — Радіо з столиці Сирії Дамаску подало коротку вістку про те, що командування сирійської армії розв'язало сирійський парлямент та замкнуло кордони держави. Сталося це у минулий вівторок, 27 березня, східньо - американського часу: на Близькому Сході була тоді вже середа. 172-членний парлямент був обраний щойно 1 грудня минулого року, в два місяці після того, як Сирія зірвала федеративний зв'язок з Єгиптом, чи пак З'єдиненою Арабською Республікою. Тоді 28 вересня минулого року, військо теж перевело переворот, встановивши революційний уряд поміркованo правого і прозахіднього характеру. Праві партії виграли вибори і парлямент обрав на президента Сирійської республіки Назама ель Худаі на 5-річну каденцію. Колишній прем'єр Саїд Хаззі став знову прем'єром. З уваги на прозахідній характер нового сирійського режиму — ЗДА негайно обіцяли йому 50.000 тонн муки, як дарунок, та переговорювали про доставу 100.000 тонн харчів на базі довготермінового кредиту, зворотного в сирійській валюті. Здавалося, що цей новий режим в Сирії має сильні підстави однаково в армії, як в народних настроях і ніщо не вказувало на загрозу нового внутрішнього потрясення. Яка була насправжня причина теперішнього, нового активного встрявання армії у політичні справи країни — покищо не відомо. Сирійське радіо подало тільки, що армія розв'язала парлямент тому, що він „не виконав місії, якою нарід наділив його". Що сталося з президентом і урядом і хто властиво тепер править в Сирії — цього радіоповідомлення не виявило. За першими західніми коментарями цей новий переворот в Сирії небезпечний з уваги на можливості використання внутрішнього неспокою сильною нелеґальною комуністичною партією та з уваги на хронічно напружену ситуацію на всьому Середньому Сході. Сирія переговорювала про тіснішу співпрацю з Іраком, маючи водночас напружені відносини з З'єдиненою Арабською Республікою. В останніх тижнях загострились відносини Сирії з Ізраїлем. Однаково президент З'єдиненої Арабської Республіки Ґамаль Абдель Нассер, як Москва тільки чигають на нагоду, щоб захопити Сирію в сферу своїх впливів.

Раск і Гюм вернулись з Женеви до Вашинґтону й Лондону

Вашинґтон. — Державний секретар Дін Раск вже вернувся вночі з вівтірка на середу 28-го березня з Женевських нарад до Вашинґтону, а разом із ним прилетіли амбасадор ЗДА в Москві Лювеллин Томпсон, асистент державного секретаря Чарльз Болен і директор аґенції для справ роззброєння Вільям Фостер. У Женеві залишився Артур Дін, як голова американської делеґації на 17-членній конференції роззброєння, яка продовжується. Британський міністер закордонних справ лорд Гюм також вже вернувся до Лондону, а совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико заповів свій відлет на четвер 29 березня. Дін Раск виголосив перед своїм відлетом промову на пленарній сесії конференції роззброєння, перестерігаючи, що коли не буде якогось договору про роззброєння чи припинення перегонів у збросні, то в 1966 році нинішні видатки на зброєння подвояться, а з цим і подвоїться загроза для миру. Раск закликав до зупинення „спіралі у продукуванні щораз більш деструктивної зброї". Громико заявив, що коли ЗДА переводитимуть свої — заповіджені на кінець квітня — ядрові детонації, то СССР відновить їх також. Але Раск і Громико проголосили спільний комунікат із ствердженням, що їхні женевські розмови були „корисні і одверті", та що „зроблено деякий поступ у з'ясуванні пунктів, в яких обидві сторони погоджуються та ріжняться". На прощання, Дін Раск, Громико і лорд Гюм були на прийнятті в канадійського міністра закордонних справ Говарда Ґріна і настрій на тому прийнятті мав бути дуже „сердечний". Ніякої згоди в ніякій справі в Женеві не осягнено, але всі заявили, що хочуть продовжувати розмови та що ніби будуть старатися не загострювати ситуації. З того західні коментатори доходять до висновку, що Москва не хоче іншої злагоди, як тільки за її рецептою, але й не хоче атомової війни, тому воліє залишати теперішню провізорію.

Індія запросила през. Кеннеді прибути туди осінню

Ню Делі. — Індійський уряд офіційно запросив президента Кеннеді прибути туди з офіційними відвідинами в листопаді цього року. Запрошення від індійського президента і прем'єра передали на спеціяльній авдієнції в Білому Домі індійський шарже д'аффер Д. Н. Чаттерджі, донька прем'єра Неру Індіра Ґанді і дружина неприявного в ЗДА амбасадора Індії Б. К. Неру. Покищо Президент не дав відповіді, чи він зможе в цьому році відвідати Індію. Пані Ґанді роз'їздить по Америці з доповідями. Пані Жаклін Кеннеді є тепер в Лондоні, вертаючись з відвідин в Індії і Пакістані. Вона зупинилась на годину на летовищі в Теґерані, де вітали її іранський прем'єр Алі Аміні та інші іранські й американські достойники.

В АМЕРИЦІ

● **В Білому Домі** відзначено 88-мі роковини з дня народження визначного американського поета Роберта Фроста таким способом, що президент Кеннеді передав Ювілятові Золоту медалю за його заслуги для американської літератури, яку признав йому одноголосно Конґрес. Поет передав Президентові новевидану збірку поем під заголовком „Ін ди клірінґ". В конґресовій бібліотеці влаштовано виставку творів, фотографій та листів поета і інших речей, що відносяться до його творчости.

● **Сенатор - демократ** із Тексасу Джан Тавер заявив у Сенаті, що генеральний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді замало енергійно виступає проти комуністів і домагався конґресового слідства в цій справі. Сенатор твердив, що генеральний прокуратор не здійснює тих заходів проти комуністів, на ші дозволяє закон. Представник департаменту справедливости Елвін Ґутгем обороняв генерального прокуратора.

● **Палатна Комісія Видатків** гостро виступила проти автомобільного промислу за те, що „нічого не робить", щоб зберігати здоров'я американців та не занечищувати димом з авт повітря. У звіті до Уряду Публічного Здоров'я комісія стверджує, що занечищене димом із авт повітря спричиняє пістряка легенів, але продуценти авт не турбуються цим і нічого не роблять, щоб в нових автах були прилади, які ліквідували б дим з авт.

● **Кастро** заявив, що він наказав судити кубинських повстанців, взятих до неволі 17-го квітня, тому, що він відкликав свій минулорічний проєкт виміняти більше як 1000 повстанців - полонених за американські трактори.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Українська Вільна Академія Наук у ЗДА** влаштовує наукове засідання Історичної Секції Академії з доповідями д-ра Теодора Мацькова п. н. „Аналіза листа гетьмана Мазепи до цісаря Йосифа І" і д-ра Василя Омельченка п. н. „Життя й діяльність Г. А. Полетики". Засідання відбудеться в суботу 31 березня 1962 р. о 6 год. 30 хв. веч. в будинку Академії (206 вест 100 вул., Н. Й.).

● **Адв. Роман Олесницький** виголосить на форумі Клюбу Круглого Стола в Ню Йорку, в п'ятницю, 30-го березня 1962 р., о год. 7-ій вечора, в залі Українського Інституту Америки — 2 Е. 79 вул. в Ню Йорку доповідь на тему „Двопартійна закордонна політика ЗДА". Після доповіді — дискусія.

● **Комісія Української Вільної Академії Наук у ЗДА** для вивчення і збереження спадщини Винниченка влаштовує в неділю 1 квітня 1962 року о 1-ій год. дня в будинку Академії (206 вест 100 вул., Н. Й.) відкриття першої виставки малярсько спадщини В. Винниченка. Вступне слово — Дам'ян Горняткевич, керівник Мистецької Кураторії Академії. Доповідь про В. Винниченка як письменника - маляра виголосить Григорій Костюк, голова Комісії. Виставка буде відкрита з 1 по 15 квітня у вівтірки, четверги і суботи від 3 до 6 год. веч. і в неділі від 1 до 6 год. веч.

У СВІТІ

● **Східньо - берлінські** комуністи знову скріпили берлінський „мур ганьби". Десятки робітників, під сильною охороною збоку поліції, розібрали частини давнього муру й застав біля чотирьох перехідних пунктів, та збудували новий мур, який має бути „тривким постійним кордоном" східньо - німецької „Демократичної" республіки.

● **Фінляндія**, Швеція, Норвегія, Данія і Ісляндія підписали в п'ятницю минулого тижня договір про співпрацю в ділянках культури, різних юридичних проблем, економіки, комунікації і суспільних зв'язків. Єдиним з-посеред всіх делеґацій, що голосував „проти" такої угоди, був комуніст, член фінської делеґації. Проте за Фінляндію підписав той договір її прем'єр Мартті Міеттунен.

● **Франція** хоче накласти податки на французьку групу мешканців суверенної „державци" Монако, так званих монеґасків, які до цього часу мали саме той привілей, що не платили податків і не підлягали обов'язковій рекрутації. Князь Монака Раньє III вимагає монакійсько - французької конференції „на вершинах" у цій справі, таврувочи ту французьку течію, яка хоче „анексувати" Монако.

● **Д-р Карл Лунфорд** звітував на зборах Американського Хемічного Товариства про продукцію нового ліку, який допомагатиме в тих випадках, коли людина зажила забагато насонних пігулок, морфіни або алькоголю. Цей лік впродовж кількох минут привертатиме притомність пацієнтам без жадних злих наслідків. Лік називається АГР-619.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Ліберали — капітулянти

Коли на правому крилі американського політичного суспільства стоїть „Джан Бирч Сосайті", що його ідеологію й погляди на актуальні справи з'ясував голова тієї організації Роберт Велч у книжці „Блу Бук", то на лівому крилі знаходиться організаційно неохоплена група ліберальних демократів, за політичне кредо яких можна вважати видану в цьому місяці книжку „Ліберал Пейперс". Це збір 12-ох політичних есеїв, чи доповідей, що їх зладила група американських професорів і публіцистів на основі дискусій, ведених в гурті демократичних конгресменів 86-го Конгресу в рр. 1959 - 1960. Книжка появилася в поважному нюйоркському видавництві „Даблдей", але справжнім її видавцем є конгресмен Джеймс Рузвелт, демократ із Каліфорнії, один із синів покійного президента Ф. Д. Рузвелта. У вступі до цієї книжки Джеймс Рузвелт відмовляється „підписатися під усім або погодитися з усім, що в тій книжці сказано, але признає активну участь свою й інших ліберальних демократів із політичного та інтелектуального світу в появі цієї публікації, яку вважає корисною, як „відкриття політичного форуму і відновлення діялогу про політичні проблеми із заміром окреслити нові напрямки в загальній політиці".

„Нові Документи" своїм змістом і тенденцією схвилювали публічну опінію і викликали гостру реакцію. Республіканська партія негайно використала появу цієї книжки для дискредитування демократів. Вона наслідує в цьому демократів, які старалися дискредитувати республіканців, приписуючи їм „Джон Бирч Сосайті", поки тієї організації не відцуралися не тільки офіційний провід Республіканської партії, але й такі діячі правого партійного крила, як сенатори Баррі Голдвотер і Трастон Мортон, та й Ричард Ніксон. Ці тактично - партійні маневри мають другорядне значення, — суттєве значення в змісті критикованих ідей і публікацій. Коли ж на цьому місці мова тепер про „Ліберальні Документи", то вони дійсно мають посмак таких угодівських рекомендацій, які — застосовані в практиці — привели б Америку до капітуляції перед совєтським і комуно - китайським імперіялізмами. Наприклад, вони пропонують не тільки визнати комуністичний Китай і допустити його до Об'єднаних Націй, але й припинити всяку дальшу допомогу Вільному Китаєві на Формозі і визнати „права" комуністичного Китаю на Формозу та всі острови в Формозькій протоці. Вони пропонують демілітаризацію Західньої Европи, визнання Східньої Німеччини та скасування американських атомових і ракетних баз в Европі. Таких пропозицій є там чимало, і тому республіканський сенатор Еверет Діркон з Іллиной назвав „Ліберальні Документи" „нашим, американським Мюнхеном", при чому висловив думку, що британський прем'єр Чемберлен „не зробив у Мюнхені Гітлерові таких численних поступок, як тут під фірмою лібералізму пропонується зробити Хрущову і Мао".

Очевидно, „Ліберальні Документи" не є віддзеркаленням офіційної американської закордонної політики, ба, що більше, вони в багатьох основних пунктах суперечать їй. Щоб здійснити згадані вище „поради" в американській політиці, треба було б справжнього перевороту в американській публічній опінії, треба було б відсунути від впливів Пентагон, зліквідувати НАТО й СЕАТО, перестановити всю політичну філософію, засновану на Лінкольнівському укоханні волі для себе і інших, на рейки опортунізму, угодівства супроти комуністичного тоталітаризму і вступити на шлях політичного самогубства. Все ж, не можна цілком легковажити появу такої публікації, підготовленої і підтримуваної групою конгресменів і видатних інтелектуалістів. Тому треба вітати гостру реакцію проти появи цієї шкідливої і злочинної публікації, треба вітати кампанію проти цього псевдолібералізму, який, поруч з добрими рекомендаціями в соціяльній ділянці, дає погубні і самогубні рекомендації в ділянці закордонної політики.

Сита Москва і голодний Китай

І під час 22-го з'їзду КПСС і в своїх виступах на пленумі Центрального комітету КПСС, що відбувся в днях 5 - 8-го березня ц. р., Хрущов й інші промовці раз-у-раз підкреслювали, що головним економічним завданням, визначеним у новій програмі КПСС є „побудова матеріяльно - технічної бази комунізму", а з тим і забезпечення „достатку матеріяльних і духових благ для всіх членів суспільства", чи, іншими словами, „створення комуністичного достатку" для всього населення. Згідно із ствердженнями Хрущова, для Совєтського Союзу часи „нестатків і безперервних жертв уже минули", люди живуть в добробуті, але треба добиватися дальшого підвищення достатку. Водночас із цим Хрущов запевняв, що за двадцять років Совєтський Союз пережене З'єдинені Держави Америки щодо добробуту і достатку населення.

Рожеві перспективи, що їх розгортав Хрущов і інші промовці не тільки перед совєтською комуністичною авдиторією, але й перед усім світом, великого захоплення в країнах комуністичного бльоку не викликали, тим більше, що всі ці ствердження супроводилося досить прозорими натяками на те, що комуністичні країни, будуючи в себе соціялізм, повинні добиватися здійснення головного „економічного завдання" власними силами і ресурсами. Ні Хрущов, ні інші промовці ні разу не приобіцяли „братнім" комуністичним країнам ділитися з ними досягнутим достатком. В опозиційних до „хрущовсько - ленінської" лінії країнах, комуністичному Китаї й Альбанії, розгорнулася після того гостра критика хрущовських теорій про достаток, включно з обвинуваченням Москви в шовінізмі і несолідарності з іншими комуністичними країнами.

Усі ці закиди й обвинувачення набрали такого посилення, що Москва була примушена виступити з офіційним з'ясуванням свого становища. У статті, надрукованій в березневій книжці журналу „Международная Жизнь", ствердежно, що Совєтський Союз не може й не буде сповільнювати свого господарського розвитку, чекаючи, аж інші комуністичні країни досягнуть вищого життьового стандарту, і водночас із цим підкреслено, що час великих грошових позичок для інших комуністичних країн минув, що ті країни мусять добиватися господарського розвитку і добробуту власними силами й засобами. СССР — ствердежно далі — не може і не буде знижувати життьового стандарту свого населення, чекаючи, аж інші комуністичні країни посилять свій господарський розвиток, бо „це не має нічого спільного з принципами марксизму-ленінізму". Насправді ж головної причини такої політики Москви треба шукати у важкій господарській ситуації СССР, який не має чим допомагати.

Висловлене Москвою негативне становище щодо можливости допомагати іншим комуністичним країнам „односторонньо й необмежено", за рахунок твореного в СССР достатку, — не було тільки теоретичне. З відмовою дальшої в широкому розмірі допомоги зустрілася не лише Куба, яка опинилася у важкій харчовій ситуації, але й комуністичний Китай, делегація якого перебувала з кінцем лютого в Москві, добиваючися дальшої грошової і господарської підтримки. Тож, як свідчать деякі моменти дальшого напруження взаємин між Москвою і Пейпінгом, ця делегація виїхала із Москви з порожніми руками.

Усе це привертає увагу світової політичної опінії до сесії китайської „Верховної Ради", чи пак парляменту, що збирається тепер — після кількох відрочень — у Пейпінгу. Головною темою нарад цієї Ради буде напевно важка господарська ситуація в комуністичному Китаї, загострена категоричною відмовою Москви уділювати дальше економічну допомогу. Політика Москви супроти інших комуністичних країн, без сумніву, матиме відгомін на цій пейпінгській сесії, тим більше, що диктована ця політика егоїстичною засадою „ситий голодного не знає", дуже актуальною для нинішніх совєтсько - китайських взаємин.

АНТИКОМУНІСТИЧНИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ ЦЕНТР В АРГЕНТИНІ

(єдо) В Буенос Айресі створено Антикомуністичний Демократичний Центр, що об'єднує в собі аргентинців і чужинців, які мешкають в Аргентині і визначаються своєю відданістю демократичним ідеям у боротьбі з підривним комунізмом. Ця нова організація, дуже різнородна щодо суспільного, економічного, політичного й національного стану своїх членів. Але всі вони однозгідні у визнанні потреби існування демократичного центру, що дозволяв би координувати діяльність антикомуністичних організацій, які мають спільні цілі, а також об'єднувати осіб демократичного й антикомуністичного наставлення, які хотіли б співпрацювати для кращого здійснення завдань центру.

Організації, що не хотіли б приєднатися до Антикомуністичного Центру, можуть, проте, рахувати на його широку піддержку в ідеологічній боротьбі проти комунізму.

Члени Центру визнають за потрібне:

1) Опрацювати тактичні й технічні засоби, щоб протиставитися динаміці комунізму;

2) Інформувати університетську молодь і народ взагалі про облудні обіцянки міжнародного комунізму і їх суперечності;

3) Змагатися за свободу і вимагати вільних виборів для поневолених народів;

4) Пригадувати громадянам про ті країни, які домагаються свободи і борються за неї, як Литва, Латвія, Естонія, Україна, Угорщина, Чехо-Словаччина, Польща, Східня Німеччина, Альбанія і Куба;

5) Звертати увагу Арґентини, що комунізм поступає наперед завдяки ідеологічному просяканню в Латинську Америку, як також в Африку й Азію, поширюючи гасла пацифізму, виявляючи зацікавлення добробутом робітництва і завзято поборюючи ЗДА;

6) Інформувати громадську думку про цілі й пляни комуністів і їх наставлення до кожного народу, провінції, дільниці і навіть кожної родини, в яких вони викликають непорозуміння і таким чином опановують неупереджених:

До Управи Центру входять: д-р Хуан М. Сааведра — голова; д-р Л. Паломеке — заст. голови; д-р Люїс А. Фернандес Саенц — генеральний секретар; п. Домінго Вальдтатт Геррера — секретар публічних справ; п. Альб Мартін Бор — секретар преси і пропаганди; п. Авр. Хезус Мартінес — скарбник.

При Управі існує Координаційна Рада в такому складі: д-р Арпад Фалсіоне — голова; д-р Аль. Еспіноза Браво — I-ий заст. голови; д-р Вас. Іваницький — 2-ий заст. голови; д-р Лад. Домініц — секретар; п. Карлос Г. Баррієнтес Турман — референт зовнішніх справ; д-р Х. Ферцей референт европейських справ; д-р Янр. Мартінесс Кодо — — референт психологічної акції; п. Сеферіно Юневіч — секретар Дисциплінарного Суду.

Адреса Центру: вул. Тукуман 1668, пізо 4. Б. Айрес.

Із українців бере участь в Центрі тільки д-р Василь Іваницький, голова Української Центральної Репрезентації. Але бачимо в ньому також д-ра Мартінеса Кодо, аргентинця, активного співробітника Українського Інформативно-Видавничого Інституту; д-р Тита Міхалеску, кол. румунського консула в Б. Айресі; д-ра Ферцея, провідника місцевих угорських антикомуністів.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК РОЗУМІТИ АМЕРИКАНСЬКУ УРЯДОВУ СИСТЕМУ

Небагато є об'єктів, що їх вивчення є тепер таке своєчасне, як характер і природа нашого уряду.

У теперішніх конфліктах треба, щоб ми, американці, не тільки знали ті цінності, які обороняємо, але й щоб ми їх досконало розуміли. Ці цінності віддзеркалюються в природі нашого уряду, яка бере свій початок від нашого революційного маніфесту, Декларації Незалежности, і продовжує свій розвиток завдяки Конституції та багатьом судовим рішенням. Унаслідок всього цього ми маємо тепер уряд з народу, вибраний народом і для народу...

Мільйони людей по інших країнах думають про Америку, як про країну, де ніхто не голодує, де всі діти взуті, де всі робітники мають авта. Сумно, але це факт, що більшість з цих людей вважають, що ми, говорячи про наш спосіб життя, маємо на увазі саме ці матеріяльні умови, а не політичні та соціяльні принципи. Але як можуть інші люди зрозуміти Америку, якщо ми самі забуваємо, що не наш матеріяльний добробут, як такий, а той факт, що ми змогли його досягнути, і наша свобода особи роблять нам честь і становлять гордість нашої американської системи?

Кожний совєтський громадянин, що переходить кордон комуністичного світу, добре обізнаний з діялектикою Маркса, Леніна, Сталіна чи Хрущова. Совєтський студент, що приїздить до нас і починає дискусію, набитий докраю готовими відповідями на питання, що суперечать його комуністичним переконанням. Відповіді ці можуть нас не задовольняти, ми можемо вважати їх за неправильні, але вони висловлюють його віру, його переконання. Ці відповіді він всмоктував ще в дитячому садку. А наші студенти і навіть старші туристи іноді губляться в подібних дискусіях.

Чому це так? А це можна пояснити тим, що наша вільна система не вимагає від кожного громадянина, щоб він знав політичну теорію, навіть теорію правління в своїй власній країні; тим, що наші вільні громадяни іноді не завдають собі труду подумати над цими основними питаннями.

Наприклад, ми недавно провели всенаціональні вибори, під час яких уся країна поділилась на майже два рівні табори з таких питань, в яких мільйони людей з обидвох боків мали свої думки і переконання. Ми сприймаємо цей мирний наслідок виборів, як належне, і ми можемо так само сприйняти і інші прояви тих прав, які вважаємо за нам належні, але які інші уряди в інших країнах і в різні часи не мали можливости своїм людям гарантувати. Ідеї, що на їх підставі створилась, росте й розвивається наша країна, є наше найкоштовніше багатство; а ідеї, як і інші цінності, мають вартість тільки тоді, коли люди користуються ними й ними живуть. Ідеям потрібна практика, якщо ми хочемо їх зберегти.

Бути американцем сьогодні більше, ніж колибудь, означає знати ті ідеї, які створили Америку такою, яка вона є, знати, що саме ми обороняємо в світових конфліктах. Ніхто нічого не втратить, вивчивши характер нашого правління, але виграти кожний може багато. Це наш обов'язок, обов'язок американців, обороняти принципи нашого уряду і правильно освітлювати та оцінювати його діяльність як вдома, так і за кордоном.

Американська Рада

ВИВЕЗЛИ З УКРАЇНИ ПОНАД 4 МІЛЬЙОНИ ЛЮДЕЙ

І знов, як кожного року, об цій порі, ідуть ешелони з людьми з України в райони „цілинних земель" й Середньої Азії.

Про це інформує „Радянська Україна" з 8-го лютого ц. р. у своїй кореспонденції з Тернополя: „7-го лютого громадськість міста і області проводжала в далеку путь пасажирів поїзду Тернопіль - Алма Ата. В ньому виїхали на постійне проживання і роботу по дальшому освоєнню цілинних земель Казахстану 120 родин трудовиків села з Вишневецького, Борщівського, Підволочиського, Чортківського і ін. районів області. Усі новосели виїхали у ці благодатні краї з сім'ями..."

Цього року ідуть такі ешелони не тільки з усіх західніх областей України, але й з таких індустріяльно розвинених як Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Харківська та інші.

Число вивезених з України за останніх кілька років „переселенців", як їх урядово називається, рахуються вже на мільйони, що можна устійнити на основі совєтських публікацій.

30-го травня 1954 р. на мітингу в Москві з нагоди 300-ліття „возз'єднання" України з Росією Кириченко, тодішній перший секретар ЦК компартії України, вітав москвичів від імени „42-мільйонового населення України".

Цю саму цифру 42 мільйони подав для населення України на початку 1954-го року Н. Ляліков у своїй книжці „Советская Украина" (Госуд. Изд. Географической Литературы. Москва, 1954 р. стр. 90). Той же Ляліков подав, що, починаючи з 1956-го року, щорічний натуральний приріст населення України становив 870 000 осіб (там же, стр. 83).

Відповідно до цього на початок 1956-го року населення України мало зрости на 1 740 000 осіб і становити — 43 740 999.

Але опубліковане Статистичним Управлінням України „Народне господарство Української РСР" (Держстатвид., Київ, 1957 р.) на стор. 1 подає, що населення України у квітні 1956-го року виносило тільки 40 587 000. Значить за два з чвертю роки з України вибуло 3 380 000 осіб.

Куди вони вибули?

Їх вивезено у різні частї СССР, але головну масу вивезено на „цілинні землі", в Казахстан, а також в інші середньо - азійські республіки.

Вивоження людей з України відбувається у різних формах, з них найголовніші такі:

а) призначування випускників високих шкіл (державних стипендіятів) на працю поза межами України;

б) набір робітників на роботи в північних районах СССР (Архангельська область, Комі АССР і інші — на лісозаготівлі) і далекосхідніх районах;

в) висилка молоді з „комсомольськими путівками" на будівництво і „цілинні землі";

г) висилка механізаторів, які закінчили школи механізації сільського господарства на „цілинні землі";

г) висилка випускників інших шкіл трудових резерв, робітників різних професій (теж стипендіяти) на різні будови, включаючи будови на „цілинних землях";

д) висилка т. зв. управлінських кадрів (службовців різних категорій, учителів, працівників охорони здоров'я, культури, торгівлі і т. п.) і

е) „переселення" сільськогосподарських робітників та їх родин.

„Правда Украины" з 25. 7. 1956 р. писала: „Інтереси держави вимагають, щоб випускники високих шкіл були вислані на роботу там, де вони найбільш корисні для держави... Багато з них працює на цілинних землях... але є поміж ними такі, які за всяку ціну хочуть ухилитися від виїзду до місць, до яких вони призначені." Львівська „Вільна Україна" у передовій з 12 січня 1957 р. писала: „... Випускників львівських вузів (високих шкіл) можна бачити в усіх закутках нашої батьківщини: в Ленінграді, Якутську, на далекій півночі, і гарячих степах Казахстану"..

Коли взяти до уваги, що і Україні є 135 високих шкіл 635 технікумів та інших середніх спеціяльних закладів які тільки за період 5-ої п'ятирічки випустили 430 000 спеціялістів, не рахуючи тих, що навчалися заочно („Народне господарство УРСР"), то число випускників, яких річно висилається з України, треба рахувати на десятки тисяч.

Комсомол узяв на себе патронат над новобудовами в різних частинах СССР і з комсомольськими „путівками" висилає „добровольців" на ті будови. Коли ж розпочалася акція освоювання „цілини", комсомол України включився в цю акцію і, як заявив 17-го червня 1959 р. його перший секретар Дрозденко, вислав понад 80 000 молоді на „освоювання цілини". А це висилання не припиняється.

Згідно з заявою начальника Республіканського управління державних трудових резерв Іщенка, в Україні є понад 650 т. зв. шкіл трудових резерв. Тільки за 10 повоєнних років ті школи підготовили 1.5 мільйона спеціялістів. Тому, що учні цих шкіл є державними або колгоспними стипендіятами, коли почалася акція „освоювання цілини", більшість їх вислано туди, навіть не включаючи до числа „добровольців".

Нема сумніву, що випускників міських технічних шкіл, які входять в схему трудових резерв і підготовляють кваліфікованих робітників, висилають, не включаючи їх у комсомольську схему, бо вони — також державні стипендіяти і мають показати „вдячність батьківщині за науку та піклування".

Разом із сільськогосподарськими та іншими робітниками висилано на цілину також працівників адміністративно-управлінського, партійного, комсомольського і профспілкового апарату.

І нарешті переселювання сільськогосподарських робітників та їх родин. Цією справою займається Управління організованого набору робітників і переселення при Раді Міністрів УССР; у кожній області є такі ж управління, а в районах і при сільрадах уповноважені тих управлінь.

Відколи почалося „освоювання цілини", переселення колгоспників велося й ведеться з України до Акмолінської (тепер Цілиноградської), Актюбінської, Джамбульської, Кустанайської, Кокчетавської, Караґандської, Східньо- і Західньо- Казахстанської, Павлодарської, Семипалатинської і Алма - Атинської областей.

Відомий американський журналіст, Джозеф Олсоп, який у 1957 р. відвідував СССР, довідався від партійного лідера в Акмолінську, що у зв'язку з освоюванням цілини до області приїхало 80 000 сільськогосподарських робітників разом із своїми родинами. Коли числити, що одна родина складається з 4-5 осіб, а на „цілину" переселюють такі родини, які мають принаймеше 2 працездатних членів, то в сумі до Акмолінської области на початок 1957 р. переселено яких 320-400 тисяч осіб, а до всіх згаданих вгорі областей 3 до 4 мільйони.

На січневому (1961) пленумі ЦК КПСС Хрущов заявив, що загалом „освоєно" у Середній Азії 41 мільйон гектарів цілини, в тому числі 16 мільйонів в РСФСР і 25 мільйонів в Казахстані (в період 1954 - 1957 рр. освоєно 37 мільйонів гектарів), що, очевидно, спричинило дальше переселювання.

На засіданні Верховного Совєту УССР 24. 12. 1957 р. тодішній перший секретар компартії України, Кириченко, сказав, що Україна має понад 42 мільйони населення. Роки 1954 - 1957 були роками найбільш інтенсивного вивоження людей на цілину, так що натуральний приріст населення за той період скомпенсувався із числом вивезеного населення і, його цифра була така, як на початок 1954 р. подала Ляліковом. Кириченко, мабуть, добре про це знав.

Коли б не було з України дальших вивозів, то її населення від початку 1958 р. зростало б у такій пропорції, яку Ляліков для його зросту подав. Але проведений в СССР у 1959 р. перепис показав, що населення України на той день становило тільки 41 893.000 осіб. Значить, за час, що минув від промови Кириченка в грудні 1957 р. до дня перепису, з України вивезено ще кругло мільйон людей.

А передова „Радянської України" з 9 лютого 1962 р. подає, що від часу останніх виборів в СССР (1958) до Верховного Совєту населення України збільшилося на 1.5 мільйона. Проте, при натуральному річному прирості в 870 000 осіб, воно мало б збільшитися на 3 480 000. Отже, лише за час, що минув від останнього перепису (тобто за два роки), населення України збільшилося тільки на 750.000, замість на 1 740 000, тобто знов кругло один мільйон з неї вивезено.

Приймаючи за Ляліковим число населення України на початок 1954 р. 42 мільйони і його ствердження, що від 1950 р. річний натуральний приріст населення виносив 870,000, вираховуємо, що на початок 1962 р. населення України мало б становити 42 мільйони плюс 6 разів по 870 000 (5 220 000), тобто 47 220 000. Тим часом, беручи до уваги вислід перепису на 19. 1. 1959, тобто цифру 41 893 000, і додаючи до неї половину приросту населення за час від останніх виборів, тобто 750 000, одержуємо, що населення України на початок 1962 р. виносило тільки 42 643 000, тобто від початку 1954 р. до нинішнього дня з України „вибуло" — 4 577 000 людей.

М. Ігнатов, кол. член Президії ЦК КПСС, промовляючи у Вінниці 25 квітня 1958 р. сказав: „В освоєнні цілинних і перелогових земель брали участь всі братні республіки Радянського Союзу, але особлива заслуга належить Українській РСР. Українська мова і пісні тепер переважають у колгоспах і радгоспах районів цілинних земель."

Із цієї заяви ясно видно, куди вивезено більшість „переселенців" з України.

Так чи сяк рахуючи, число вивезеного з України населення становить не десятки чи сотки тисяч людей, а мільйони, і це є одним із найбільш переконливих доказів безжалісної колоніяльної політики Москви супроти України.

(вб.)

Софія Нарфанович

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(5)

З задоволенням я покидала домівку СУБ'у. Живе бо наша людина розсіяна по світі, але всюди несе з собою свого духа, втілює свої творчі й конструктивні здібності та навіть серед таких чужих їй людей і обставин, як на Британських островах, створила шматок України.

На жаль, не мала я часу побувати в інших хатах і давніх знайомих. З їхніх розповідей під час вечора в СУБ'і я переконалася, що ведеться їм усім добре, що задоволені з життя в Англії, що дехто доробився, купив дім тощо, щось як в Америці. Навіть намовляли мене кинути Америку й приїхати жити до них. Врешті, помітне те саме явище, що в Америці: на імпрезі майже не було молоді. Вона має свої зацікавлення по лінії, на жаль, більш не українській.

З Англії до Франції

Англійський канал ми пропливали їдучи на еміграцію, але поладнання формальностей на кораблі та вечеря зайняли стільки часу й уваги, що лише смерком вдалося вийти на поклад корабля. З нього ми бачили тільки зеленкаві хвилі, що пінилися під судном, і в далі, на півночі, урвища англійського берега з значком Доверу на ньому. Так, наче крізь сон, картина ця появилася й зникла у водяному просторі, і ми вже були самітні, відірвані від суходолу, що на ньому покинули Батьківщину. Яке тяжке було наше серце тоді, повне тривоги й непевности в обличчі невідомого майбутнього!

Може, шукаючи тих вражень, тієї туги-тривоги, я й чекала назустріч Англійському каналові. Та наша тура вела не через Довер-Кале, а дещо більше на захід, з пристані Фолкстон до міста Бульонь у Флияндрії, тобто на французьке побережжя, відкіля розмірно коротка дорога до Парижу. Ця частина Доверської тісняви трохи ширша від проїзду Довер-Кале, але з покладу цікаво дивитися на воду і суходіл.

Їзда потягом через південно-східню Англію зовсім не цікава. Села й містечка, поля і городи, може соковитіша зелень, як у нас, бо ж загальновідомий англійський туман годує її випарами. В містечках та містах питомий північним країнам спокій і повільний темп життя.

У Фолкстоні подорожні залишають потяг і входять поза сіткову огорожу побіч судна. Перед входом на судно показують пашпорти, на яких службовці прибивають печатку. Американських громадян не питають нічого, як теж не цікавляться їх валізками, які моряк-носій переносить на поклад. Набравши 1 200 людей з пакунками, судно відпливає.

Хлюпотять зеленкаві, запінені хвилі і скачуть на борти так, як скакали тоді, коли їхали ми до Америки. Але тепер вони ласкавіші, смирніші, бо це червень, а не грудень того для нас історичного 1949 року. І тепер тепло і ясно, синява неба і води зливається в один пастелевий пейзаж. На пагорбі залишається Фолкстон з кількома вежами й коминами, але ще довго ліворуч оточує море високий берег, на якому біліє обрив, наче оголені з м'яса ребра великої тварини. Але обличчям ви звернені до Европейського континенту і вдивляєтесь в нього так, якби там мали побачити щось невідоме, надзвичайне.

Вже здалеку видно злегка порізаний затоками берег. Що ближче до суходолу, то виразніше виступає його пласке побережжя і на ньому зелень левад і де-не-де невеличкі оселі. А там річка чи канал. Мирний, малий, нецікавий клаптик землі. Але, поглядаючи на нього, наче дивлячись на мапу, ви думаєте, що зараз поза виступом суходолу появиться Кале і далі від нього на схід Дюнкерк, історичне побережжя, де обидві війни позначилися кривавими боями - масакрами, в яких рішалася доля держав. Нічого з того, що ми бачили стільки разів у кіні чи журналах: ані задротованих загорож та підмінованих піль, ані окопів та гармат. Мирне й тихе лежить побережжя Европи. А що діятиметься тут завтра?

Он здалеку видно містопристань Бульонь, безліч щогол і пастелевий пейзаж. Чи не у Грищенка ми його бачили? І будинки вже з французькими написами. Швидко причалює наш корабель, і ми знову проходимо якусь контролю, заходимо у вагони потягу і сідаємо між публікою, що говорить переважно по-англійськи, потрохи по-французьки. Старий, чорний европейський потяг не спішиться їхати. І красвид північної Франції плаский і нецікавий: пасовиська і мокравини, де-не-де піскові дюни, порослі травою, оселі й містечка. З деяким розчаруванням думаємо про цю нецікаву подорож і про втрату цілого дня замість пару годин для перелету. І всіх тих тужливих спогадів ми ні тепер, ні потім ніде не віднайшли. Бо ми постарілися на добрий десяток літ з тієї пори, і тепер ми вже не бездомні, „бездержавні", а загосподарені, вросли в грунт, американські громадяни.

Париж

Сама назва цієї метрополії світу викликає наче тугу, наче далекий спогад про місця і дії, що відбулися колись в дитинстві чи в молодечому віці, на шкільній лавці. Бо чи ж історія Франції не була для нас такою кольоровою й цікавою, що ми мимохіть переживали її, ніби вона була нам такою близькою, може рідною? Вона будила цікавість до людей і їхніх справ, вчила подивляти героїв і разом з ними йти на гільйотину чи на примусове виселення на далекі, самітні острови. Разом з народом ми боролися на вулицях Парижу, падаючи в обороні безсмертних гасел революції, йшли наступом на Бастилію.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — до сили

БЕРЕЗЕНЬ — МІСЯЦЬ ШЕВЧЕНКА! НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНГТОНІ ПАМ'ЯТНИК ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ТА СТОЛИЦІ АМЕРИКИ!

ЗАКЛИК УККА в справі 20-річчя УПА

У цьому, 1962-му році, сповняться 20 років від часу, коли Українська Повстанська Армія почала свої бойові акції на українських землях проти німецьких нацистичних і проти московських комуністичних окупантів.

Славетні і геройські були партизантські воєнні дії УПА. У ній боролися проти окупантів українських земель найкращі сини і дочки України, що не знали пощади перш за все для себе. За найвищі, здавна освячені, кров'ю українського лицарства, визвольні ідеали, вони клали свої буйні голови ц боях із сильними, вивінуваними у всі роди зброї ворожими арміями.

Віддаючи своє життя, вони вірили в перемогу ідеї, не дивлячись на велику фізичну перевагу ворога в даний час, в перемогу як не свою, то своїх наслідників і пересмників писаного їхньою кров'ю заповіту.

Там гинули в однаковій мірі і найвищої ранги командaнти і старшини з тисячами карних воїнів. Усі вони до останнього подиху вірили, що в боротьбі за правду і волю та проти неволення свого народу скоріше чи пізніше переможуть святі визвольні ідеали навіть наймодернішу зброю насильників. Бо ж ідеали волі вічні, а насильство над ними примиинаюче.

Екзекутива УККА з тієї нагоди звертається до всіх своїх Відділів та членських організацій з закликом пом'янути цього року, в 20-ту річницю заснування УПА, гідно всіх тих геройських її лицарів, що впали в боях проти окупантів і насильників Нашої Батьківщини та просити Бога про здоров'я й успіхи для всіх тих воїнів УПА, що живуть і діють на добро і велич свого народу.

Екзекутива УККА

Березень, 1962.

Український Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорк, вул. 2-га

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 30 березня ц. р. в приміщенні Клюбу відбудеться авторський вечір письменника Фотія Мелешка. В програмі вечора читання продовження роману „Три покоління" і твору „Катастрофа". В обговоренні візьмуть участь В. Чапленко, О. Валинський і В. Ржепецький. Музичний вступ Юрка Сваричевського, учня УМІ, кляси проф. Меланії Вайлової. Початок о год. 8-ій веч.

Помер Марсель Шевчинський-Вагнер, батько відомого діяча

У понеділок, 26-го березня 1962 помер в Ню Джерзі на 96-му році життя сл. п. Марсель Шевчинський - Вагнер, батько відомого нашого діяча і податкового комішенера Гудсонського повіту адвоката Марсела Вагнера.

Покійний Марсел Вагнер — батько народився в селі Дорогів біля Галича в Західній Україні, як син Михайла і Марії Шевчинських. Мавши заледве 12 років, він втратив батька, що був нотарем, а мати - вдова вийшла вдруге замуж за Михайла Телеховського, місцевого столяра, що навчив ремесла також і свого пасерба.

Сл. п. Марсел Вагнер відбув опісля 5 років військової служби в австрійській армії біля Львова, познайомившись там з пізнішим Митрополитом Андреєм Шептицьким, що в тому часі був старшиною в австрійській кавалерії. Обидва вони були однолітками, народившись в 1865-му році.

Після служби в війську Марсел Шевчинський - Вагнер одружився з Катериною Сивак з міста Жидачева, де й поселився та де народилось їхніх 6 дітей. До Америки приїжджав Марсел Шевчинський - Вагнер в заробіткових цілях трьома наворотами і аж за четвертим разом поселився вже на постійно. Не мавши можливостей здобути серед німців в Ню Йорку працю із слов'янським прізвище Шевчинський, він перед виїздом на остаточне поселення в Новому Світі зголосився до уряду в Станиславові та змінив своє прізвище на Вагнер, відкликаючись на те, що він між іншим виробляв вози - „вагони". На остаточне поселення приїхав до Ню Йорку в 1905-му році. Був одним із основників парафії св. Юра і коли закуплено теперішню церкву св. Юра, він виконав столярські праці в її внутрішньому влаштуванні на візантійський стиль. Столярством займався аж до свого відходу на пенсію 20 років тому.

В 1916 році він переселився до Джерзі Сіті, де зорганізував одну з перших в Америці українську позичково - будівельну асоціяцію та був її скарбником. Крім адв. Марсела Вагнера, досі найбільш активного в американсько-українському житті, з подібної активности в минулому відомі також інші члени його родини.

Залишив дочку Юлію, зам. Маркін, відому із своїх виступів на українських сценах в Ню Йорку і Ню Джерзі, сина Василя, м. і першого предсідника Українського Демократичного Клюбу в Ню Йорку та відомого з живої громадської активности до недавнього часу дочку Петрунелю, замужну за відомим нашим бизнесменом Волод. Костером, синів Марсела, відомого громадянина - адвоката, та Степана, інженера у Вестерн Електрік Компані. Одна дочка Кароліна, що була солісткою в хорі св. Юра в Ню Йорку, померла в 1926 р. Крім названих дітей, залишив ще 17 внуків і 29 правнуків.

Похорон сл. п. Марсела Шевчинського - Вагнера відбудеться в четвер, 29-го березня, рано з похоронного заведення Євусяка при 34 Іст 25-та вулиця в Байоні. Жалобне Богослуження буде відправлене того ж дня о год. 10 рано в українській католицькій церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Новий успіх Александра Климка

Мистець українець призначений на члена Екзамінаційної Комісії в Американській Спілці Сценічних Артистів.

Чотири роки тому відомий український артист - маляр Александер Климко станув перед екзамінаційною комісією, визначеною з-посеред членів крайової „Об'єднаної Спілки Сценічних Артистів Америки" і як один із сімох на всіх 98 кандидатів витримав визначений іспит і був прийнятий в члени цієї американської професійної організації.

Від кандидатів у члени цієї спілки вимагають не тільки знання свого фаху, але теж і знання архітектурного проєктування, бо при творенні фільмових сценаріїв треба виводити часто цілі будівлі, а то й цілі окремі міські дільниці і вулиці з різних періодів історії, як це було наприклад, в таких фільмах, як „Десять заповідей", „Спартак" чи інші. Так же само окремого вміння вимагає будування театральної або телевізійної сцени, де мистець - декоратор мусить здобувати бажаний ефект різними засобами, в тому і світлом. При всьому тому дуже важливим чинником є також оригінальність задуму і виконання.

Цього року Александер Климко одержав уже й сам покликання на члена екзамінаційної комісії „Об'єднаної Спілки Сценічних Артистів", здобуваючи цим ще один успіх у своїй мистецькій кар'єрі.

Ще треба згадати, що минулого тижня Александер Климко закінчив готування декорацій до фільму „Uhuru", основаного на книжці відомого американського письменника - подорожника Роберта Руака. Фільм буде висвітлений у Ню Йорку з кінцем червня ц. р. Акція фільму відбувається в Африці і частинно в Еспанії та в Америці.

Н. В.

Александер Климко

Увага! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ! Увага!

мають нагоду побачити ФІЛЬМ

З КАМЕРОЮ ПО АВСТРАЛІЇ

продукції ЯРОСЛАВА КУЛИНИЧА.

- Розвій українського життя на 5-ій частині світу.
- Українська експедиція серед диких племен Австралії.

Фільм буде висвітлений

в НЕДІЛЮ, 1-го КВІТНЯ 1962 року

в год. 2:00, 5:00 і 8:00 веч.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ, 140-142 Second Avenue — NEW YORK, N. Y.

В додатку до фільму — похорон сл. п. Сірого Лева.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

Комісія для вивчення і збереження спадщини В. Винниченка.

В НЕДІЛЮ, 1-го КВІТНЯ 1962 року

в 1-ій год. дня,

в будинку АКАДЕМІЇ — 206 Вест 100 вул., Ню Йорк.

— відбудеться —

Перша Виставка Малярської Спадщини В. Винниченка

Вступне слово — ДАМ'ЯН ГОРНЯТКЕВИЧ, керівник Мистецької Кураторії Академії.

Доповідь про В. Винниченка, як письменника-маляра — ГРИГОРІЙ КОСТЮК, голова Комісії.

Виставка відкрита: з 1-го по 15-го КВІТНЯ 1962 року у вівтірки, четверги і суботи: від 3 до 6 год. веч. і в неділі: від 1 до 6 год. веч.

КЕРІВНИЦТВО КОМІСІЇ

Увага! ГАРТФОРД, Конн. і ОКОЛИЦЯ! Увага!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА в ГАРТФОРДІ

— влаштовує —

АКАДЕМІЮ

в честь

Митрополита Кир Йосифа СЛІПОГО

в неділю, дня 1-го квітня 1962 р.

в год. 5:00 по полудні

в залі BULKELEY HIGH SCHOOL, 470 Maple Avenue — Hartford, Conn.

Проситься усіх Українців Гартфорду і сусідніх Громад чисельно прибути на це свято і спільно запротестувати проти жорстокого переслідування червоною Москвою наших Церков, Єпископів і поневоленого Українського Народу.

КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ АКАДЕМІЇ.

Доповіді:

д-р Теодор Мацьків:

„АНАЛІЗА ЛИСТА ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ ДО ЦІСАРЯ ЙОСИФА I"

д-р Василь Омельченко:

„ЖИТТЯ Й ДІЯЛЬНІСТЬ Г. А. ПОЛЕТИКИ".

Засідання відбудеться

в СУБОТУ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1962 р.

в 6 год. 30 хвилин,

в будинку АКАДЕМІЇ — 206 Вест 100 вул., Ню Йорк.

КЕРІВНИЦТВО СЕКЦІЇ

Увага! Відділи УНСоюзу Увага!

місцевостей:

ТРОЙ, КОГОВЗ, ВОТЕРВЛІТ, ГАДСОН, ЮТИКА, ГЕРКІМЕР, ЛІТЕЛ ФОЛС, БРОДАЛБІН, АМСТЕРДАМ, РОМ, всі Ню Йорк, та ПІТТСФІЛД, Масс.

В неділю, 1-го квітня 1962 року

в год. 2:00 по полудні

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ, при 391 Second Street — TROY, N. Y.

— відбудеться —

БЕНКЕТ

З НАГОДИ ІНСТАЛЯЦІЇ НА 1962 РІК

Уряду Братства св. Миколая,

ВІДДІЛУ ч. 191 УНСОЮЗУ в ТРОЙ, Н. Й.,

на який запрошується ПРЕДСТАВНИКІВ та конвенційних ДЕЛЕГАТІВ Відділів УНСоюзу, поданих вгорі місцевостей.

Негайно після бенкету відбудуться

ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ Відділів УНСоюзу,

до якого належать Відділи ч.:

13 ВОТЕРВЛІТ
57 КОГОВЗ
79 БРОДАЛБІН
191 ТРОЙ
266 АМСТЕРДАМ
476 і 477 ГАДСОН

Головним промовцем на бенкеті і на зборах буде

Роман Слободян,

головний касир Українського Народного Союзу.

В 25-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. о. Теодора Попеля

катехити у Львові

відправлене буде

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в СУБОТУ, дня 31-го БЕРЕЗНЯ 1962 р.

в год. 6:15 рано

в церкві св. Івана Хрестителя — в Дітройті, Миш.

ДРУЖИНА і ДІТИ

ПОДЯКА

По втраті нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ТЕСТЯ

бл. п. ЮРІЯ ВЕСЕЛОГО

що відійшов від нас у Вічність дня 18-го лютого 1962 року,

цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку Всечеснішому Отцеві Пароxові Степанові Городецькому за відвідини хворого у шпиталі та за похоронні відправи, як також за зворушливі прощальні слова на поминках.

Сердечно дякуємо хорові і його дириґентові п. інж. Я. Матковському за відспівання Панахид. Дуже дякуємо Вельмишановній пані Люсі Карабіневич, П. І. Вергун, п. М. Білик і П-ву Лабабам за моральну піддержку в так тяжкому нам горю, та приготування поминок. Щиро дякуємо всім Організаціям, Родині та Знайомим за зложені квіти на могилу, як також Всім, які дали на Служби Божі і відпровадили Покійного на вічний спочинок. Дякуємо за щирі прощальні слова на поминках п. С. Онуфрик, п. Л. Карабіневич, п. Хонтяк, як також панам, які несли домовину.

Не маємо слів подяки п. д-рові Т. Артимовичові за так щиру і віддану опіку під час затяжної хвороби Покійного, який не жалів часу, ні труду до останньої хвилини.

Дякуємо похоронному заведенню Гарів за старанне переведення Похорону.

Хай всіх Вас Всевишній нагородить Своїми Небесними і Земними ласками.

Тяжким горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
ІРИНА МАРКУС і ЯРОСЛАВА ЗЕЛЕЗ — дочки
ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕЗ — зять
СЯНЯ, ЗІРКА і ЮРЧИК — внуки

PAID POLITICAL ANNOUNCEMENT

Увага! Місто ГЕМТРЕМК! Увага!

ВИБОРЦІ-ГРОМАДЯНИ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ міста ГЕМТРЕМК!

Затримайте і голосуйте при виборах в ПОНЕДІЛОК, дня 2-го КВІТНЯ 1962 на Вашого дотеперішнього Радного м. Гемтремк ФРАНКА МАТУЛЄВІЧА

RE-ELECT **Frank MATULEWICZ** for COUNCILMAN

Франк МАТУЛЄВІЧ — довголітній Міський Радний, кол. предсідник Міської Ради, довголітній міський урядник, міський контролер, досвідчений та чесний урядовець, заслуговує вповні на перевибір на Міського Радного. Він боронить інтересів старших віком громадян міста та відноситься прихильно до потреб громадян українського походження.

Індорсований: Укр. Амер. Гетьманським Союзом, Укр. Демократичним Клюбом і Укр. Т-вом власників домів і платників податків у Гемтремку.

BUY U.S. SAVINGS BONDS

(Paid political ad.)

Увага! НЮАРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

В неділю, 1-го квітня 1962 р.

в год. 3:00 по полудні

в приміщенні

УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ — в НЮАРКУ, при 180 Вілім вулиці

— відбудуться —

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ЗБОРИ Відділів УНСоюзу Нюаркської Округи

до участи в яких запрошені ПРЕДСТАВНИКИ і конвенційні ДЕЛЕГАТИ наступних Відділів УНСоюзу:

14 — 27 — 76
133 — 152 — 219 — 272
322 — 359 — 371 — 418 — 459 — 490.

НА ПОДЯДКУ НАРАД СПРАВИ:

1. Звіт з діяльности Комітету;
2. Передконвенційна організаційна кампанія УНСоюзу;
3. Конвенційні справи;
4. Збірка на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні;
5. Намічення праці на будуче;
6. Внесення і запити.

У Зборах візьмуть участь:

— Йосип Лисогір —

гол. предсідник Українського Народного Союзу.

— Ярослав Падох —

гол. секретар Українського Народного Союзу.

За Управу Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нюаркської Округи:

Ю. БАРАНЮК, В. САЛАБУН, д-р О. УТРИСКО

Увага! Увага!

В неділю, 8-го квітня 1962 року

в год. 3:00 по полудні

в залі

УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ — UKRAINIAN AMERICAN CLUB — при 292 Hudson Avenue — ROCHESTER, N. Y.

відбудуться

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ЗБОРИ Представників і Делегатів Відділів УНСоюзу

місцевостей

РОЧЕСТЕР, ОБИРН, МАНЧЕСТЕР:

36, 38, 202, 217, 269, 283, 285, 289, 316, 340, 343, 367, 437.

На ці Збори запрошені також ПРЕДСТАВНИКИ Відділів, ДЕЛЕГАТИ та СОЮЗОВЦІ місцевостей БОФФАЛО, СИРАКЮЗ та ОКОЛИЦІ.

НА ПОРЯДКУ НАРАД: 1. Організаційні справи 2. Справи 25-ої Конвенції

У Зборах візьмуть участь:

Йосип Лисогір,

головний предсідник Українського Народного Союзу.

Василь Гусар,

головний радний Українського Народного Союзу.

(Paid political ad.)

ВЖЕ ВКОРОТЦІ

діждемося Хору **„КОБЗАР"** з Филаделфії, який співатиме небуденний КОНЦЕРТ

КОБЗАРЕВІ

в НЮ ЙОРКУ, неділя, 8-го квітня, год. 7:30 вечора,

в залі

ФЕШЕН ІНСТИТУТ (225 West 24-та вул.)

Адміністрація „АРКИ" дораджує заздалегідь зарезервувати собі квитки:

АРКА (GR 3-3550); ЕКО (AL 4-0888); СУРМА (GR 7-0729).

ЦІНИ: дол. 1.50, 2.00, 2.50.

УВАГА! Ювілейний наклад УВАГА!

СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНІХ ЛИСТІВ

арт. маляра

М. Анастазієвського

має тільки найкращі — вибрані взори, а набути їх можна в кращих українських книгарнях, кооперативах і крамницях Америки і Канади.

ДЛЯ ГУРТОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ ВЗОРИ ДАРОМ

Комплети листів, штук 12 з ковертами за надісланням одного доляра, висилає

M. ANASTASIEVSKY M. A.

569 So. Smith Ave. — St. Paul 7, Minn. — Tel.: CA 6-3043

В льокалі 103 кравців

ЗБОРИ ЧЛЕНІВ льокалю 103 А.К.В. оф А

відбудуться

в П'ЯТНИЦЮ, 30-го БЕРЕЗНЯ, год. 8:00 веч., в приміщенні 431 Іст 6-та вул. в Ню Йорку.

На порядку дня: Доповідь вик. Комітету, вибори делегатів на з'їзд А.К.В. оф А. Присутність всіх членів льокалю обов'язкова.

Г. Семенюк, секретар.

Увага! ДІТРОЙТ — ГЕМТРЕМК Увага!

ВИБОРЦІ-ГРОМАДЯНИ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ м. ГЕМТРЕМКУ!

Голосуйте при виборах в ПОНЕДІЛОК, дня 2-го КВІТНЯ 1962 року на перевибір Мейора м. Гемтремку

АЛЬБЕРТА П. ЗАКА.

RE-ELECT **ALBERT J. ZAK** for MAYOR

Мейор Альберт П. Зак вже 10 років вміло провадить міським господарством та старається про добро міста.

За адміністрації Мейора А. П. ЗАКА багато осіб українського походження одержало визначні становища в міській адміністрації. М. Мотола є директором Уряду Віднови Міста, адв. С. Данилишин назначений членом Міської Плянової Комісії, І. Ломага є асистентом в Департаменті Міських Робіт та дає і дав працю багатьом українцям.

Мейор А. П. ЗАК є одним із піонерів Української Вищої Школи.

Мейор А. П. ЗАК індорсований Укр. Амер. Гетьманським Союзом, Українським Демократичним Клюбом, Українським Національним Клюбом „Орлик" та має підтримку інших українських Організацій.

ASSOCIATION OF UKRAINIAN REAL ESTATE BROKERS AND SALESMEN OF GREATER NEW YORK

Новозорганізоване ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ БРОКЕРІВ і сейлесменів

MANHATTAN: Іван ГАЛАВАЙ — 330 East 9th St., NEW YORK 3, N. Y. — Tel.: GR 5-1351
QUEENS: В. КУЗЬМИНСЬКИЙ — 170-13 Hillside Ave., JAMAICA 32, N. Y. Tel.: OL 8-6330
BRONX: В. КОЗИЦЬКИЙ — 391 East 149th St., NEW YORK 55, N. Y. Tel.: ME 5-4422

Купуйте тільки через УКРАЇНСЬКІ БЮРА! Їм напевно залежить на тому, щоб дати ВАМ кращі поради і добру обслугу. Помагайте розбудовувати свої — УКРАЇНСЬКІ ПІДПРИЄМСТВА й ОРГАНІЗАЦІЇ! В цьому наша сила!

✝

В глибокому смутку
повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 14-го березня 1962 р., з Волі Всевишнього, по довгій і важкій недузі, відійшов у Вічність наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО І ВУЙКО

Григор БУРНАДЗ

зам. при 399 Crooks Ave. — Paterson, N. J.

Покійний народився в селі Серафинці, пов. Городенка, Зах. Україна, 11-го лютого 1894 року, в родині Михайла Бурнадза та Гелени Яшан.

Похорон відбувся в суботу, 17-го березня 1962 року, в год. 8:30 ранку, з похоронного заведення McNerny & Burnadz, 371 Lakeview Ave., Clifton, N. J., а в год. 9:00 з церкви св. о. Миколая, при VanBuren St., на цвинтар Calvary Cemetery, Paterson, N. J.

В глибокому смутку:

ЮСТИНА — дружина
РІЧАРД ГРИГОР — син
ОЛЬГА ГАЙКМАН — донька
ЮСТИНА КРАЗИНОВСЬКА, МАРІЯ СЛИВКА, АННА ЖЕНИЧ — сестри в Серафинцях
ВАСИЛЬ ЯШАН, МАРІЯ ВІЛИХОРСЬКА, МИХАЙЛО МУЛЯРЧУК, ЮСТИНА МУЛЯРЧИКІВ — кузини у Канаді

Замість квітів на могилу матері нашого Друга Влодка
бл. п. ІРИНИ М. РУДАКЕВИЧ
$15.00 — на Видавничий Фонд ім. Сірого Лева.
складають
Ст. Пл. Курінь „СІРОМАНЦІ"

З хроніки Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

16-го лютого під головуванням інж. І. Жуковського відбулися Загальні Збори Клюбу.

Справоздання про діяльність Клюбу за минулий рік, а також напрямні праці на біжучий, вже 13-й рік існування — склав голова клюбу, проф. С. Литвиненко. В імені Контрольної Комісії інж. Р. Кобринський представив звіт Комісії з внеском на уділення абсолюторії уступаючій управі з висловом признання за переведену працю. Внесок Контрольної Комісії прийнято одноголосно.

Переведено вибори на біжучий рік. До Управи вибрані: головою — проф. С. Литвиненка, члени: пані — О. Соневицька, С. Нагірна, О. Вікул, Л. Храплива, й пп. І. Керницький, В. Косаренко-Косаревич, А. Малюца, О. Музиченко, В. Січинський, В. Ржепецький й В. Цісик. До Контрольної Комісії — І. Жуковський, Р. Кобринський й І. Палинода.

На першому засіданню нововибраної Управи Клюбу вибрано на містоголову — В. Ржепецького, О. Музиченка — на секретаря й В. Косаренка - Косаревича — на скарбника.

Б. Р.

Доповідь проф. С. Городиського в УВАН у Вінніпеґу

Мистець Святослав Гординський, що з довшого часу перебуває в Вінніпеґу в зв'язку з малюванням Катедри св. Володимира й Ольги, дав прилюдну доповідь в УВАН на тему „Візантійське мистецтво" в неділю 18-го березня у виповненій по береги залі Українського Народного Дому. Вечір відкрив проф. Яр. Рудницький, представивши нашого заслуженого мистця, мистецтвознавця, поета, критика й літературознавця. З черги прочитав свою доповідь маестро Гординський. Він подав історію розвитку візантійського мистецтва, його вплив на Україну, що була починаючи від уведення християнства, співтворцем спільної середземноморської культури з центром у Києві. Прелеґент ілюстрував доповідь власними фотообразками з Равенни, Венеції, Сицилії, Греції й Атосу. Присутні побачили світлини прекрасних мозаїк, фресків і архітектурних пам'яток Середземномор'я, що їх кожну зокрема пояснював прелеґент. Добре продумана й багато ілюстрована доповідь залишила на присутніх помітне враження. Дякуючи доповідачеві, предсідник вечора проголосив, що в Вінніпеґу плянується ще один виступ маестра Гординського, а саме його авторський вечір з читанням його оригінальних творів і перекладів із західньо - европейської літератури.

А. В.

З діяльности Вашинґтонської Групи УВАН

На засіданні Вашинґтонської Групи Української Вільної Академії Наук 17-го лютого відбулася доповідь проф. О. І. Повстенка на тему „Скарби української національної архітектури: Києво-Печерська Лавра". У вступній частині доповідач розповів про зруйновані большевиками київські церкви. Потім докладніше розповів про архітектуру Києво - Печерського манастиря, зокрема про архітектуру Успенської церкви, зруйнованої під час другої світової війни. Большевики, відступаючи, підклали міни, а німці навмисне не розміновували, і тому відповідальність за тяжкий злочин знищення Успенської Церкви лежить однаковою мірою і на комуністах і на німцях.

Доповідь проф. О. І. Повстенка ілюструвалась численними діяпозитивами на екрані. Присутні з неослабною увагою слухали цікаву доповідь і оглядали демонстровані за допомогою проєкційного ліхтаря кольорові фотознімки. Деякі з них доповідач дістав у тих американців, що недавно відвідали Київ і привезли з собою діяпозитиви і фотознімки.

Після доповіді проф. О. Повстенко спочатку відповів на окремі запитання присутніх, а потім почалося обговорення доповіді, в якому взяли діяльну участь члени Групи УВАН і гості.

П. В.

Східньо-німецькі комуністи пропонують Заходові умову про подорожні візи

Берлін. — Східньо-німецький комуністичний уряд звернувся до всіх 15-х членів Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО) з пропозицією щодо підписання умови про консулярні функції, які управильнили б персональний рух між західніми країнами і Східньою Німеччиною включно із обома частинами Берліну. Щоб дістатись до Західнього Берліну — треба переїхати через широку на 120 миль східньо-німецьку смугу і німецькі комуністи твердять, що треба мати від них дозвіл на цей переїзд. Східньо-німецька нота зазначує, що підписання консулярної умови не змінить дотеперішнього стану між Східньою Німеччиною і країнами НАТО, себто, що справа визнання східньо-німецької суверенности не є пов'язана з тим договором. Але західньо-німецькі чинники відразу назвали ту східньо-німецьку пропозицію — спробою дістати визнання від західніх держав „задніми дверима", почерез нав'язання консулярних взаємин.

Редактори малих часописів проти підвищення поштових оплат

Вашинґтон. — В Сенатській поштовій комісії зізнавали представники, редакцій менших часописів і заявили, що збільшення поштових оплат від часописів на одного цента спричинить катастрофу деяких пресових органів. Зізнавали редактори з 6-х стейтів, Мейну, Оклагоми, Кентаки, Пенсилвенії та інших, і твердили, що їхні часописи не витримають запропонованої урядом підвишки поштових оплат, бо впродовж останніх 10-х років були вже збільшувані оплати за пересилку часописів аж 6 разів, на 89 відсотків більше в порівнянні з давнішими оплатами. Голова комісії сенатор - демократ Олін Д. Джансон заявив, що ним очолювана комісія відкине цю одноцентову підвишку поштових оплат від часописів. Малих щодо тиражу щоденників і тижневиків є у ЗДА більше як 6,000.

Вісті з Студентської Громади в Шикаґо

Дня 2-го березня 1962 р. у приміщенні каси „Самопоміч" відбулися „Загальні Збори" Української Студентської Громади в Шикаґо. Збори відкрила голова Таня Матвійців, а керував ними Михайло Кос. Секретарювали: Леся Щебльовська і Таня Сасик. Прийнято протокол з останніх загальних зборів УСГромади.

Звіти управи зложили: Таня Матійців — голова, Богдан Стецюк — заступник голови, Юрій Дубицький — секретар, Ярослав Меркело — скарбник та Богдан Рубчак — культурно - освітній референт.

Від Контрольної Комісії виступив Михайло Мигаль, який просив дати абсолюторію старій управі, і говорив про признання для членів управи: Б. Сацюка й Я. Меркала і за їх діяльність у товаристві.

По живій і цікавій дискусії над звітами та уділенням абсолюторії, приступлено до вибору нової управи, до якої увійшли: Богдан Боднарук — голова, Ігор Прийма — заступник голови, Юрій Гасцький — секретар, Юрій Дубицький — скарбник, Таня Матійців — культурно-освітній референт. До Контрольної Комісії вибрано Лярису Матійців та Михайла Мигаля.

Збори закрив Богдан Боднарук, просячи усіх членів до співпраці з новою управою та до більшої діяльности в товаристві.

Л. Щебльовська

Короткі Вістки

● **Московський „Новий Мір"** приніс прихильну для померлого совєтського письменника Бориса Пастернака оцінку його творчости, зокрема поезій. Борис Пастернак був предметом нагінки збоку совєтської влади, коли в 1958 році він дістав нагороду Нобеля за критичну у відношенні до большевицької кліки повість „Доктор Шіваґо".

● **Голляндський уряд** повідомив генерального секретаря ОН У Танта, що він є проти того, щоб нові держави у світі розвивали й продукували власну атомову зброю, але водночас не погоджується з совєтським становищем, щоб заборонити атомовим державам магазинувати свою атомову зброю в безатомових країнах. ЗДА мусять мати свою атомову зброю в західньо - европейських країнах — для їх власної оборони проти Москви.

● **Жертви нацистських переслідувань** мають найдалі до 31 цього місяця зголосити свої претенсії на руки Високого комісара Об'єднаних Націй для втікачів, кімната 3268 в палаці ОН в Ню Йорку. Західньо - німецький уряд призначив на відшкодування пошкодованим за нацистського режиму дол. 11,250,000.

● **У Варшаві** почався судовий процес проти 14 осіб, оскаржених у систематичному пачкуванні до Польщі й продаванні на чорному ринку закордонних предметів із золота й срібла, годинників і валюти. В одного з оскаржених, що був ніби кур'єром тієї банди, в австрійського громадянина Йозефа Германа знайшли при кордонній митній ревізії у спеціяльно пошитій камізольці 300 штук золотих предметів і 10 швайцарських годинників. Між оскарженими є також кол. редактор „Жиця Ґосподарчеґо" та колишній директор одного з варшавських шпиталів, лікар.

● **В столиці Португальської Ґвінеї** в Африці, Віссав, португальські власті арештували чотирьох лідерів тамошнього націоналістично - революційного руху чорних автохтонів, яких є 550,000. На основі знайдених в тому укріпленому домі документів — арештовано ще дальших 50 осіб. Португальці твердять, що „ворохобників" не є більше 2.500 осіб.

● **У Парижі й Бонні** перебував в минулому тижні генерал Максвелл Тейлор, спеціяльний дорадник президента Кеннеді у військових справах, колишній шеф штабу американської армії. Він конферував із штабом НАТО та з західньо - німецькими військовими лідерами.

Лікарі переводять численні операції, які не є конечні

Ню Йорк. — Комісар від шпиталів в місті Ню Йорку д-р Рей Е. Трасселл, виступаючи на телевізійній програмі, заявив, що в нюйоркському стейті лікарі виконують „поважне число операцій", які не є конечні для здоров'я пацієнтів. Він сказав, що таке ствердили ті лікарі, які вивчали медичну опіку в шпиталях в рямках програми Блу Кросс. Стверджено, що 7 на кожних 13 „цісарських розтинів" були непотрібні. („Цісарські розтини — це народження дитини за допомогою операції.). Так само знайшли аж 20 неконечних операцій — усунення матки на всіх 60 операцій.

ТАРЗАН, ч. 4813. Чарлз хвалиться перед жінкою!

Мисливці вернулися до табору після того, як Чарлз Лейвер переміг страх і застрелив леопарда.

Чарлз сяяв радістю з молодечою гордістю. — Дивіться, я положив його сам!

— Дуже гарно, — сказала Джейн. — Але чи це оздоровить Джансона?